

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Budżetu i Finansów
Publicznych**

oraz

Komisji Spraw Unii Europejskiej

Nr posiedzenia: 9

Nr posiedzenia: 11

Data posiedzenia: 31 stycznia 2011 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Spraw Unii Europejskiej senator Edmund Wittbrodt.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja na temat projektu międzynarodowego porozumienia na rzecz wzmocnionej unii gospodarczej (tzw. pakt fiskalny).

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Bierecki, Henryk Cioch, Leszek Czarnobaj, Beata Gosiewska, Piotr Gruszczyński, Kazimierz Kleina, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Janusz Sepioł, Witold Sitarz,
- senatorowie członkowie Komisji Spraw Unii Europejskiej: Grzegorz Bierecki, Grzegorz Czelej, Stanisław Gorczyca, Stanisław Jurcewicz, Jan Libicki, Zbigniew Meres, Norbert Obrycki, Józef Pinior, Wojciech Skurkiewicz, Edmund Wittbrodt, Grzegorz Wojciechowski, Marek Ziółkowski,
- senator Andrzej Pająk,
- senator Marek Borowski,

- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Finansów:
 - sekretarz stanu Ludwik Kotecki,
 - dyrektor Departamentu Unii Europejskiej Patryk Łoszewski,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - podsekretarz stanu Maciej Szpunar,
 - III sekretarz Departamentu Polityki Europejskiej Łukasz Baumgart,
 - główny specjalista w Departamencie Komitetu ds. Europejskich Kamil Jagodziński,
 - Narodowy Bank Polski:
 - dyrektor Biura Finansów Publicznych, Instytucji i Regulacji w Instytucie Ekonomicznym Małgorzata Golik,
 - zastępca dyrektora w Departamencie Zagranicznym Agata Łagowska,
 - Sejm RP:
 - poseł Krystyna Pawłowicz,
 - pozostali goście:
 - europoseł Ryszard Czarnecki,
 - pracownik przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce Rafał Rowiński.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1 Informacji udzielili przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Finansów. Wiceminister Maciej Szpunar zreferował prace nad kształtem paktu. Omówił główne założenia umowy mające wiele punktów wspólnych z wcześniejszymi regulacjami: traktatem z Maastricht, Paktem Stabilności i Wzrostu oraz zapisami tzw. sześciopak. Celem paktu jest ograniczenie deficytu i długu publicznego państw UE. Dla krajów strefy euro wprowadza on restrykcje za przekroczenie deficytu strukturalnego powyżej 0,5% PKB oraz długu publicznego powyżej 60% PKB. Sankcje będą sięgać 0,1% PKB i będą zasilają Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) – fundusz ratunkowy strefy euro. Europejski Trybunał Sprawiedliwości będzie pilnować przestrzegania przez państwa zobowiązań, które zostaną wpisane do ich systemów konstytucyjnych. Pakt przewiduje regularne szczyty przywódców strefy euro, które będą miały swojego przewodniczącego wybranego zwykłą większością głosów. Komisja Europejska nabywa uprawnienia wszczęcia procedury nadmiernego deficytu, którą może zablokować tylko większość kwalifikowana. Umowa jest otwarta dla państw spoza strefy euro. Do przystąpienia nie będzie wymagana zgoda wszystkich sygnatariuszy.

Pakt wynegocjowany na szczycie Rady Europejskiej 30 stycznia br. zostanie podpisany w marcu 2012 r. Zakłada się, że państwa w ciągu 5 lat wprowadzą jego zapisy do prawa.

Wiceminister Ludwik Kotecki wyjaśnił metodologię wyliczania deficytu strukturalnego - średniookresowego deficytu sektora samorządowego i rządowego, oczyszczonego z wahań cyklicznych i jednorazowych wpływów. Omówił ewentualne odstępstwa od celu budżetowego, do maksimum -1% PKB, wyłącznie w sytuacji, gdy dług publiczny wynosi znacząco mniej niż 60% PKB. Podkreślił, że przewidziany w pakcie automatyczny mechanizm korekcyjny będzie miał zastosowanie także w wypadku nierealizowania wyznaczonej danemu państwu ścieżki dochodzenia do dozwolonego poziomu deficytu, w tym wobec braku redukcji o 1/20 rocznie nadwyżki długu publicznego ponad 60% PKB.

W trakcie dyskusji głos zabrali senatorowie: Edmund Wittbrodt, Józef Pinior, Janusz Sepioł, Grzegorz Bierecki, Marek Borowski, Kazimierz Kleina, Henryk Cioch, Grzegorz Wojciechowski oraz poseł Krystyna Pawłowicz. Pytali przedstawiciele rządu m.in. o: spotkania komisji parlamentarnych, akcesję Polski do strefy euro, relację deficytu strukturalnego Polski wobec deficytu strukturalnego innych państw UE, wysokość polskiej składki i możliwość korzystania z EMS, konkretne zobowiązania i uprawnienia wynikające z podpisania umowy, realność dwukrotnego zmniejszenia deficytu w ciągu roku, argumentację państw pozostających poza paktem, wpływ umowy na absorpcję środków unijnych i emisję długu, wreszcie o tryb ratyfikacji paktu.

Maciej Szpunar zaznaczył, że dla państw spoza strefy euro zobowiązania budżetowe są wyłącznie fakultatywne. Jak zapewnił, pakt w ogóle nie dotyka kwestii wpłat do EMS. Niemniej preambuła wyraźnie uzależnia skorzystanie ze środków od ratyfikacji umowy. Wiceminister wyjaśnił, czym będą zajmować się szczyty państw w poszczególnych konfiguracjach: 17 państw strefy euro – zarządzaniem wspólną walutą, kryzysem i strategicznymi decyzjami gospodarczymi oraz konwergencją; 25 państw-stron paktu – konkurencyjnością i przyszłością strefy euro. Pakt fiskalny nie obliguje do przyjęcia wspólnej waluty. Ministerstwo Spraw Zagranicznych zleciło analizy na temat trybu ratyfikacji umowy. Obecnie uważa się, że pakt nie przewiduje przekazania kompetencji władz publicznych, więc art. 90 Konstytucji RP nie znajduje zastosowania.

Ludwik Kotecki przedstawił plan spełnienia kryteriów konwergencji do 2015 r. Rząd zakłada redukcję deficytu sektora finansów publicznych do 3% PKB w 2012 r. i wyjście z procedury nadmiernego deficytu w kolejnym roku. W 2015 r. deficyt wyniesie 1% PKB. Nie oznacza to zadeklarowania daty przyjęcia wspólnej waluty, zwłaszcza że sytuacja w strefie euro daleka jest od stabilności. Wiceminister poinformował, że od 2009 r., w obliczu umiarkowanego wzrostu gospodarczego, polski deficyt strukturalny jest w zasadzie tożsamy z nominalnym.

Konkluzja: Komisje zapoznały się z Informacją na temat projektu międzynarodowego porozumienia na rzecz wzmocnionej unii gospodarczej (tzw. pakt fiskalny).